

Petrymusz

KSIĘGA JUBILEUSZOWA MIASTA GDYNI

Fragment historii rodziny PETRYMUSZÓW

Na początku lat trzydziestych przybył do Gdyni z kresów wschodnich Franciszek Petrymusz, który przy ulicy Mściwoja 7 rozpoczął budowę jednej z pierwszych gdyńskich drukarni.

Projekt budynku drukarni oraz kamienicy od frontu ulicy Mściwoja wykonał w roku 1935 jeden z gdyńskich architektów – inżynier Prohaska. Niestety, zaprojektowana kamienica nie doczekała się realizacji z uwagi na rozpoczęcie działań wojennych w roku 1939.

Przed 1.09.1939 Franciszek Petrymusz był właścicielem przedsiębiorstwa **„Drukarnia Express – Franciszek Petrymusz”**. Przedsiębiorstwo to mieściło się w budynku posadowionym na nieruchomości położonej przy ul. Mściwoja 7, której zapisanymi właścicielami byli po połowie małżonkowie Franciszek i Genowefa Petrymusz.

W październiku 1939 roku okupant przedsiębiorstwo skonfiskował, zaś małżonków Petrymusz wysiedlił.

Podczas II wojny światowej drukarnia była w gestii okupanta, który wykorzystywał znajdujące się w niej maszyny do druku hitlerowskich broszur. Niemcy drukarnię rozbudowali i wyposażyli w nowoczesne, jak na tamte czasy urządzenia.

Po ustaniu okupacji drukarnię przejęła Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” prowadząc ją pod nazwą „Drukarnia i Introligatornia nr 8”.

Po roku 1945 drukarnia stała się miejscem, gdzie zostały wydrukowane pierwsze numery Dziennika Bałtyckiego.

W roku 1948 drukarnia została upaństwowiona z rażącym naruszeniem prawa i przekazana w użytkowanie Gdańskim Zakładom Graficznym w Gdańsku przy ul. Trzy Lipy.

Po roku 1989 spadkobiercy Franciszka Petrymusza zmarłego w 1974 roku w Szczecinie i jego syna Leszka Petrymusza – wieloletniego zastępcy naczelnika Wydziału Planowania Przestrzennego w Urzędzie Morskim w Gdyni – zmarłego w 1986 roku w Gdyni rozpoczęli starania o zwrot nieruchomości przy ul. Mściwoja 7.

W roku 1995 spadkobierczynie doczekały się zwrotu w/w nieruchomości decyzją Ministerstwa Kultury i Sztuki, które było organem założycielskim upaństwowionych nieprawnie drukarni.

Obecnie posesja przy ul. Mściwoja 7 należy do dwóch spadkobierczyń – Aleksandry Petrymusz i Małgorzaty Żurawki.

Od roku 1997 w budynku tym mają siedzibę dwie drukarnie gdyńskie **INFODRUK i GRAPHICUS**, gdzie powstaje m.in. gdyński tygodnik redagowany przez Urząd Miasta „**RATUSZ**”.

Fotografie przedstawiają wnętrze drukarni Express w dniu 25.11.1925
Na drugim planie Franciszek Petrymusz z małżonką.

Opublikowano:

04.09.2006 00:00

Autor:

Lidia Rumel-Czarnowska

Źródło: <https://www.gdynia.pl/o-gdyni/ksiega-gdynian,3577/petrymusz,370114>